

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور - پژوهشکده میگوی کشور

عنوان:

**تدوین ضوابط و معیارهای بهداشتی
مراکز تکثیر و مزارع پرورش میگو**

مجری:

عقیل دشتیان نسب

شماره ثبت

۵۷۶۸۵

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور - پژوهشکده میگوی کشور

عنوان طرح/ پروژه: تدوین ضوابط و معیارهای بهداشتی مراکز تکثیر و مزارع پرورش میگو

کد مصوب: ۹۶۱۰۶۷-۹۶۰۴۸-۹۶-۰۴۴-۱۲-۸۰-۱۲۴

نام و نام خانوادگی نگارنده/ نگارندگان: عقیل دشتیان نسب

نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه ها و طرحهای ملی و مشترک دارد): -

نام و نام خانوادگی مجری: عقیل دشتیان نسب

نام و نام خانوادگی همکار(ان): بابک قانندیا، وحید یگانه، اشکان ازدهاکش پور، علی قوامپور، فریبرز احتشامی،

قاسم غریبی، اله کرم محمدی، فرزین نوری رضوی، نغمه شیخ الاسلامی، فرزین شیخ حسنی، مرتضی بحرانی،

محمد مهدی سیمرونی، حسین احمدی

نام و نام خانوادگی مشاور(ان): عباس متین فر

نام و نام خانوادگی ناظر(ان): -

محل اجرا: استان بوشهر

تاریخ شروع: ۱۳۹۶/۲/۱

مدت اجرا: یک سال و ۶ ماه

ناشر: موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

تاریخ انتشار: سال ۱۳۹۹

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی ها و نمودارها با ذکر مأخذ
بلامانع است.

«سوابق طرح یا پروژه و مجری مسئول / مجری»

طرح/پروژه : تدوین ضوابط و معیارهای بهداشتی مراکز تکثیر و

مزارع پرورش میگو

کد مصوب : ۹۶۱۰۶۷-۹۶۰۴۸-۰۴۴-۱۲-۸۰-۱۲۴

شماره ثبت (فروست) : ۵۷۶۸۵ تاریخ : ۱۳۹۹/۴/۲

با مسئولیت اجرایی جناب آقای عقیل دشتیان نسب دارای مدرک

تحصیلی دکتری در رشته بهداشت و بیماری‌های میگو می‌باشد.

پروژه توسط داوران منتخب بخش بهداشت و بیماری‌های آبزیان در

تاریخ ۱۳۹۹/۳/۱۱ مورد ارزیابی و با رتبه عالی تأیید گردید.

در زمان اجرای پروژه، مجری در :

ستاد پژوهشکده مرکز ایستگاه

با سمت عضو هیئت علمی در پژوهشکده میگوی کشور مشغول

بوده است.

عنوان	«فهرست مندرجات»	صفحه
چکیده	۱
۱-مقدمه	۲
۱-۲-قوانین و دستورالعمل های مدیریتی و اجرایی آبی پروری میگو در کشورهای مختلف	۴
۱-۲-۱-اتحادیه پرورش دهندگان میگوی استرالیا	۴
۱-۲-۲-اتحاد جهانی آبی پروری	۵
۱-۲-۳-تایلند	۷
۱-۲-۴-مالزی	۸
۱-۲-۵-آبی پروری (ارگانیک) آلی	۹
۱-۲-۶-مشاوره کارشناسی بریزن	۹
۲-روش کار	۱۰
۳-نتایج	۱۱
۳-۱-مراکز تکثیر میگو	۱۱
۳-۱-۱-مالکیت و حق بهره برداری از اراضی ، منابع و زیر ساخت ها	۱۱
۳-۱-۲-رعایت حقوق پرسنلی ، بهداشت پرسنل و قانون کار	۱۲
۳-۱-۳-حفاظت محیط زیست	۱۳
۳-۱-۴-مکان یابی ، جانمایی و احداث	۱۴
۳-۱-۵-مدیریت بخش مولدین	۱۵
۳-۱-۶-مدیریت بخش تخم ریزی	۱۶
۳-۱-۷-مدیریت بخش لاروی	۱۷
۳-۱-۸-مدیریت بخش آب	۱۸
۳-۱-۹-مدیریت بخش تولید غذای زنده	۱۹
۳-۱-۱۰-مدیریت پساب و پسماند	۲۰
۳-۱-۱۱-نگهداری و انبارداری مواد شیمیایی و دارویی	۲۰
۳-۱-۱۲-مدیریت بهداشت محیط در مرکز تکثیر	۲۰
۳-۱-۱۳-مدیریت فروش محصولات	۲۱
۳-۱-۱۴-ایمنی زیستی	۲۱
۳-۱-۱۵-مستند سازی و امکان رهگیری محصولات	۲۲

۲۳	۳-۲-۳-۲ مزارع پرورش میگو.....
	۳-۲-۱-۳ در مزارع پرورش نیز اصول رعایت موارد بهداشتی بایستی منجر به ایجاد آبی
۲۳	پروری پایدار و مسئولانه گردد.....
۲۳	۳-۲-۲-۳ سازمان دهی مزارع.....
۲۳	۳-۲-۳-۳ هماهنگی و سازگاری در ارتباطات.....
۲۴	۳-۲-۴-۳ قوانین استاندارد پرسنل مزرعه.....
۲۴	۳-۲-۵-۳ حفظ محیط زیست.....
۲۵	۳-۲-۶-۳ طراحی مزارع، سازه ها و عملیات.....
۲۵	۳-۲-۷-۳ آماده سازی استخر.....
۲۶	۳-۲-۸-۳ زهکشی استخرها.....
۲۶	۳-۲-۹-۳ خشک نمودن استخر.....
۲۷	۳-۲-۱۰-۳ خلاصه عملیات اجرایی خشکاندن استخر.....
۲۸	۳-۲-۱۳-۳ جمع آوری ضایعات و لاشه موجودات از کف استخر.....
۲۸	۳-۲-۱۴-۳ مدیریت اجرایی جمع آوری آشغالها در استخر.....
۲۸	۳-۲-۱۵-۳ ارزیابی وضعیت بستر استخر.....
۲۹	۳-۲-۱۶-۳ عملیات اجرایی برای ارزیابی کف استخر در مزرعه.....
۳۰	۳-۲-۱۷-۳ مدیریت رسوبات.....
۳۰	۳-۲-۱۸-۳ عملیات اجرایی برای مدیریت رسوبات.....
۳۱	۳-۲-۱۹-۳ آهک پاشی کف استخر.....
۳۱	۳-۲-۲۰-۳ مدیریت اجرایی برای آهک پاشی کف استخر.....
۳۲	۳-۲-۲۱-۳ شخم زنی کف استخر.....
۳۲	۳-۲-۲۲-۳ پر کردن استخر (آبگیری).....
۳۳	۳-۲-۲۳-۳ مدیریت اجرایی آبگیری استخر پرورش میگو.....
۳۴	۳-۳-۳-۳ ذخیره سازی استخر.....
۳۴	۳-۳-۱-۳ منع پستلارو.....
۴۱	۳-۳-۲-۳ ایمنی زیستی (Biosecurity).....
۴۳	۳-۳-۳-۳ برداشت و حمل و نقل.....
۴۵	۳-۳-۴-۳ مستند سازی و امکان ردیابی محصول.....

۴۶	۳-۴-دستورالعمل اجرایی و ضوابط بهداشتی تولید مولدین پرورشی میگو
۴۶	۳-۴-۱-مقدمه
۴۸	منابع
۴۹	چکیده انگلیسی

چکیده

در چند دهه قبل پرورش میگو در میان سایر آبزیان رشد سریعی داشته است بطوریکه هم اکنون بیش از نیمی از میگوی تولید شده در جهان از محل مزارع پرورش میگو تامین می شود. پرورش میگو بخش مهمی از اقتصاد کشورهای حاره ای و نیمه حاره ای را تشکیل داده و فرصتهای اقتصادی - اجتماعی مناسبی در اختیار مردم این کشورها قرار می دهد. اگر عملیات پرورش میگو با مدیریت خوب اجرا شود، سودده و برای اقتصاد محلی کشورهای تولید کننده میگو، از طریق ایجاد مشاغل متعدد در زمینه های تکثیر و پرورش، حمل و نقل، فروش و بازاریابی، تولید غذا، فرآوری و سایر خدمات پشتیبانی مفید خواهد بود. یکی از مواردی که اثرات اجتماعی اقتصادی مخربی در تولید میگو دارد و با گسترش مزارع میگوی پرورشی، مرتباً رو به افزایش دارد، بروز بیماریهای عفونی میگوهای پرورشی است، لذا پیشگیری از بیماریها یکی مقوله های حیاتی در توسعه پایدار صنعت میگو می باشد و طی سالیان اخیر بخوبی مشخص شده است که هرچه مدیریت بهداشتی مراکز تکثیر و مزارع پرورش میگو بهتر باشد تولید میگو به اقتصادی تر و پایدار خواهد بود.

کشور ایران یکی از کشورهای است که طی دو دهه اخیر نسبت به گسترش فعالیتهای میگوپروری در استانهای ساحلی در کنار خلیج فارس اقدام کرده است (شیلات ایران) و از اوایل دهه ۸۰ شمسی نیز گسترش این فعالیت در سواحل شمالی کشور در دستور کار قرار گرفته است، ولی تاکنون مبادرت به تدوین دستورالعمل ها و قوانین مدون و منسجمی برای کاهش خسارات ناشی از این فعالیتها در سواحل کشور نکرده است. با توجه به اینکه توسعه مزارع پرورشی در کنار سواحل می تواند سبب افزایش خطرات بهداشتی و زیست محیطی شود، به منظور پیشگیری نیاز به یکسری قوانین و ضوابط اجرایی است.

هدف این پروژه نیز آماده سازی مجموعه ای از قوانین و دستورالعمل های اجرایی بهداشتی در مراکز تکثیر و مزارع پرورش میگو در کشور ایران است که بتواند بستری برای تولید پایدار میگو ایجاد نماید.

کلمات کلیدی: پرورش میگو، مراکز تکثیر، مزارع پرورش، دستورالعمل اجرایی